

Seminarium om ramavtalsområdet Informationsförsörjning

Stockholm, Spårvagnshallarna
24 november 2015

KAMMARKOLLEGIET
Statens inköpscentral

Vi som är här idag

Informationsförsörjning

- Jan Lundh, ramavtalsansvarig
jan.lundh@kammarkollegiet.se
- Sebastian Svartz, biträdande ramavtalsansvarig
sebastian.svartz@kammarkollegiet.se

Kontorsstöd, Grundläggande IT och Systemutveckling

- Mikael Larsson, ramavtalsansvarig
mikael.larsson@kammarkollegiet.se
- Karl Ekman, biträdande ramavtalsansvarig
karl.ekman@kammarkollegiet.se

Agenda

- Fyra nya ramavtalsområden
- Vad innehåller ramavtalsområdet Informationsförsörjning
- Ramavtalsleverantörer
- Ramavtalens struktur och innehåll
- Allmänna villkor, Avropsregler, PuL, SUA
- Stöd, mallar, avropsexempel och tips

Fyra nya ramavtalsområden med ny struktur

KAMMARKOLLEGIET
Statens inköpscentral

Ny princip för utformning av ramavtalsområden

- Sorterat efter innehåll eller funktion snarare än sorterat efter leveransform
- Tidigare fanns särskilda ramavtalsområden för programvaror och särskilda för tjänster t ex:
 - Licensförsörjning
 - E-förvaltningsstödjande tjänster
- Nu programvaror och tjänster i samma ramavtalsområde. Vi kallar det olika leveransformer

Ramavtalsområden inom Programvaror och tjänster 2014

- Fyra ramavtalsområden:
- Kontorsstöd
- Informationsförsörjning
- Grundläggande IT
- Systemutveckling
- Ramavtalen för Informationsförsörjning gäller i två år och kan förlängas med två år. Som längst till 2019-11-30
- Avropsform är förnyad konkurrensutsättning och samtliga ramavtalsleverantörer ska tillfrågas
- Kontrakts giltighetstid över 4 år endast om avropande organisation bedömer att särskilda skäl föreligger

Typer av leveransformer

- Proprietär programvaror
- Programvara med öppen källkod
- Appliances
- Appar
- Publik molntjänst
- Kundunik tjänsteleverans
- Konsulttjänster som stödjer kundernas e-förvaltningsarbete (resurs- eller uppdragstjänst)
- Kombinationer av dessa
- Webbshop

Avtalsstruktur anpassad för de olika leveransformerna

- Generella ramavtalsdokument
- Allmänna villkor
- Särskilda villkor för respektive leveransform

KAMMARKOLLEGIET

Användningsområden i Systemutveckling

- Slutanvändare kan vara utvecklare:
- IDE (Integrated Development Environment), källkodsredigering, avlusare, kompilator, testprogramvara, versionshantering, Configuration Management, modelleringsverktyg, utvecklingsramverk, databaser, PaaS (Platform as a Service), objekt-relationell mappning, mellanprogramvara, programvara för meddelandeköer, applikationsserver, webbserver, SOA (Service Oriented Architecture)

Användningsområden i Grundläggande IT

- Slutanvändare kan vara IT-avdelningen:
- Systemövervakning, loggning, installationsverktyg, batch-hantering, helpdesk-system, metakatalog, resurshantering, energimätning, antivirus, anti-spam, webbfiltrering, intrångsdetektion, säkerhetskopiering, brandvägg, kryptering, VPN, behörighet och åtkomst, terminalemulator, terminalserver, fjärråtkomst, installationsverktyg, distributionsverktyg, kataloglösning, utdelning och åtkomststyrning av filkataloger och skrivare, licenshantering (Software Asset Management), inventoriesystem, databaser samt operativsystem

Användningsområden i Kontorsstöd

- Användare kan vara anställda i offentlig sektor med behov av stöd för generella kontorsgöromål:
- Ordbehandling, kalkylark, register, presentationsverktyg, e-post, grupprogramvara, intranät, desktop publishing, CRM, webbredigering, ritningsverktyg, kartverktyg, GIS, bildbehandling, lärplattform, datawarehouse, datamining, datavisualisering, rapportgenerator, beslutsstöd, webbstatistik, enkätverktyg, analysverktyg, statistikverktyg, projektverktyg samt planeringsverktyg

Användningsområden i Informationsförsörjning

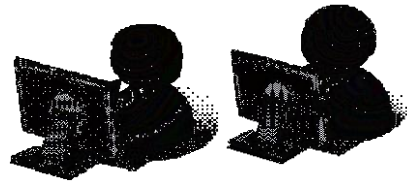
- Slutanvändare kan vara medborgare och företagare samt personal i den egna eller andra offentliga organisationer:
- Ramavtalsområde omfattar programvaror och tjänster som i första hand stödjer myndigheters e-förvaltningsarbete inom tre huvudsakliga områden kontaktstödjande, verksamhetsstödjande och infrastrukturella.

Ramavtalsleverantörer

- Informationsförsörjning
- CGI Sverige AB
- Chas visual management AB
- Evry Integration AB
- HiQ International AB
- Knowit AB
- Pulsen AB
- Tieto Sweden AB
- Underleverantörer får läggas till i mars 2016

Medborgare

Företag & Organisationer

Konsulttjänster

Projektledning

Systemutv Test Systemadm Migrering

Installation Konfiguration Licensrådgivning

Utbildning

Kontaktstödjande

E-tjänster för medborgare och företag

Söktjänster

Verksamhetsstödjande

Diarium

Ärende- och dokumenthantering

Workflow

E-arkiv

Externa webbplatser

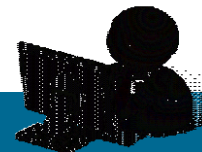
Identifiering och underskrifter

Säker meddelandehantering

Infrastrukturella

Handläggare

Kontaktstödjande programvaror och tjänster

- Offentliga e-tjänster av olika slag
- Tjänster för att uträtta olika ärenden hos offentliga organisationer
- Tjänster via dator eller mobiltelefon
- Sökmotorer

Verksamhetsstödjande programvaror och tjänster

- Programvaror och tjänster som stödjer myndighetens informationshantering och handläggning av ärenden inom den egna organisationen och i samverkan med andra.
- Exempel på sådana programvaror och tjänster:
 - Diarium
 - Ärendehantering
 - Dokumenthantering
 - E-arkiv
 - Workflow
 - Externa webbplatser.

Infrastrukturella programvaror och tjänster

- Ger stöd i olika delar av myndighetens e-förvaltningsstödjande tjänster, såväl kontaktstödjande som verksamhetsstödjande
- Exempel:
 - Identifiering och underskrifter med e-legitimation
 - Meddelandeväxel
 - Säker meddelandehantering (Spridnings- och hämtningsystem)
 - Funktionalitet för mottagning och utskick i olika format

Leveransformer utvecklat

- Proprietära programvaror med nyttjanderätt för installation i kunds it-miljö
- Programvaror med öppen källkodslicens (en licens som är godkänd av Open Source Initiative) för installation i kunds it-miljö
- Molntjänster
- Kundunik tjänsteleverans
- Appar
- Programvara som levereras med hårdvara för installation i kunds it-miljö (s k appliance)

Leveransformer

- Kundunik tjänsteleverans
- IT-miljö som endast en viss kund kan arbeta i, denna it-miljö inkluderar en kombination av
 - drift, övervakning, säkerhetskopiering, bandbredd, serverkapacitet, säkerhet, programvara, lagring av data, systemutveckling, support och förvaltning.
 - Dvs. en tjänst
 - Vad som skiljer från "Molntjänst" är särskilda villkor (se särskilt avsnitt)

Konsulttjänster

Omfattar programvaror, Molntjänster och Kundunika tjänsteleveranser med tillhörande Konsulttjänster som stödjer kundernas e-förvaltningsarbete.

- Systemutveckling
- Test
- Systemadministration
- Utbildning
- Projektledning
- Installation
- Konfiguration
- Licensrådgivning
- Migrering

Konsulttjänster

- Resurstjänst
- Med Resurstjänst avses att Ramavtalsleverantör tillhandahåller Konsult som resurs och där Ramavtalsleverantör inte åtagit sig att tillhandahålla ett visst avtalat resultat med överenskomna egenskaper.
- Uppdragstjänst
- Med Uppdragstjänst avses att Ramavtalsleverantör tillhandahåller Konsult och tar huvudansvar för utförande av visst specificerat uppdrag med tillhandahållande av visst avtalat resultat.

Webbshop

- För appar, udda programvaror, programvaror för låga belopp och köp med kreditkort
- Maximalt värde 600 Tkr under kontraktperiod maximalt 2 år
- Kan ingå som ett komplement i annat avrop eller enskilt dock endast en webbshop per kund och tidsperiod
- Endast tjänsterna support, uppdateringar och uppgraderingar kan ingå
- Krav kan ställas på webbshop. Exempelvis, egen kundarea, presentation av programvara, olika behörigheter för olika beställarroller.

Vad som inte ingår i ramavtalen

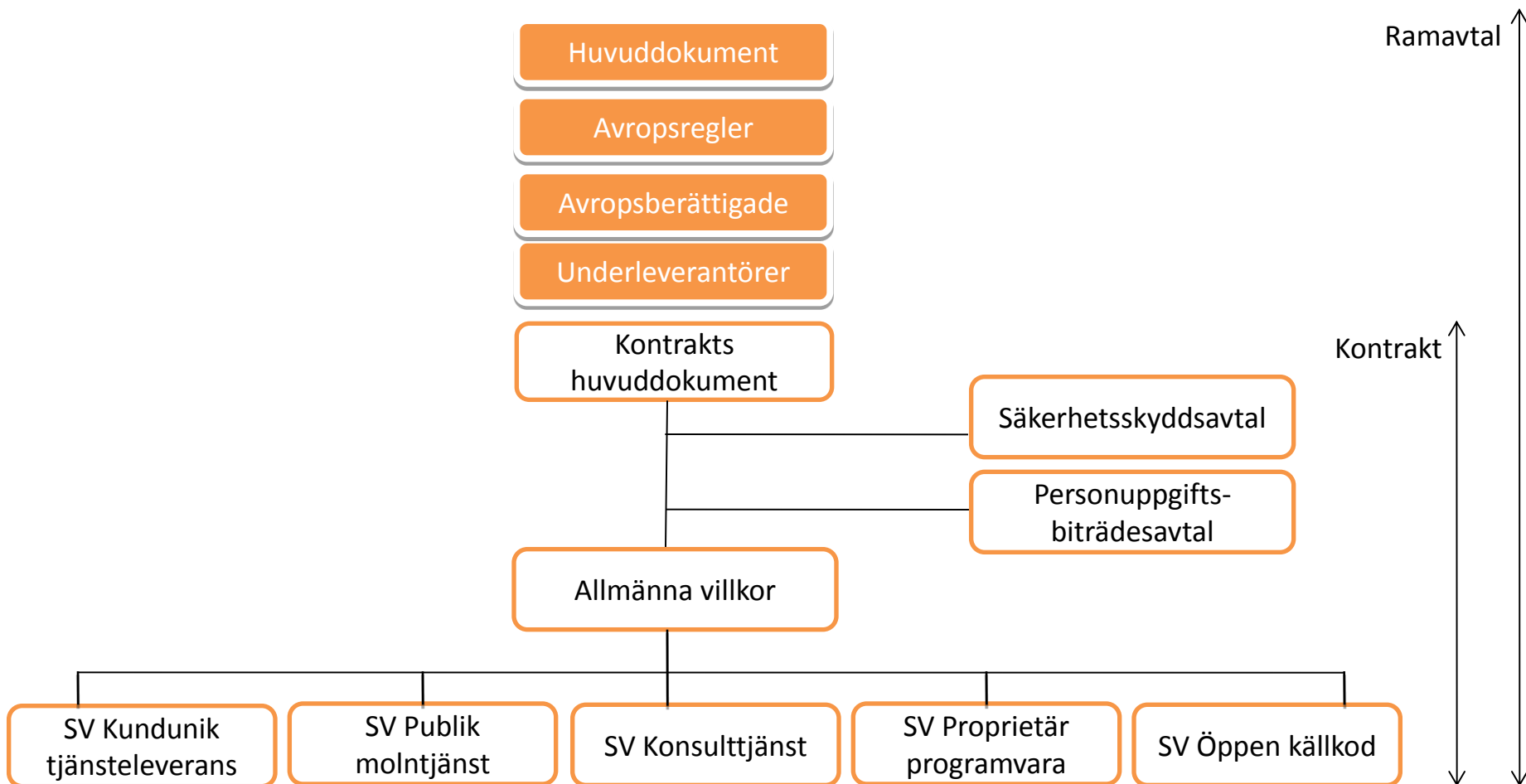
- EA- och PA-system i traditionell mening (ESV för staten)
- Infrastruktur som Molntjänst (IaaS)
- Applikationsdrift hos kund
- Applikationsdrift där kund äger programvaran
- Applikationstjänster där kund äger applikationen och tillhörande licenser och behöver en driftleverantör
- Generella utbildningar som ingår i ramavtal för IT-utbildning
- Verksamhetsspecifika system
- Upphandlingsverktyg

Allmänna villkor, Avropsregler, PuL och SUA

Avtalsstruktur

Avtalsdokument

- Huvuddokument: SIC - Ramavtalsleverantör
- Allmänna villkor: Kund – Ramavtalsleverantör

Bilagor:

- Avropsregler
- Särskilda villkor Proprietära programvaror
- Särskilda villkor Öppen källkod
- Särskilda villkor Molntjänst
- Särskilda villkor Kundunik tjänsteleverans
- Särskilda villkor Konsulttjänst
- Utkast till Personuppgiftsbiträdesavtal
- Utkast till Säkerhetsskyddsavtal (nivå 1)

Avtalsdokument

- Huvuddokument: SIC - Ramavtalsleverantör
- Allmänna villkor: Kund – Ramavtalsleverantör

Bilagor:

- Avropsregler
- Särskilda villkor Proprietära programvaror
- Särskilda villkor Öppen källkod
- Särskilda villkor Molntjänst
- Särskilda villkor Kundunik tjänsteleverans
- Särskilda villkor Konsulttjänst
- Utkast till Personuppgiftsbiträdesavtal
- Utkast till Säkerhetsskyddsavtal (nivå 1)

Mer om allmänna villkor

- Allmänna villkor (AV) är alltid en bilaga till kontrakt
- Bilaga Särskilda villkor (SVx) kompletterar AV och utgör, beroende på kontraktsföremål, en bilaga till kontrakt
- Reglerar hur och om parterna kan komma överens om andra villkor än dem som finns i AV och SV
- Prioritetsordning för kontraktshandlingar
- Reglerar hur leverantörens standardvillkor gäller i förhållande till AV
- Hur personuppgifter ska behandlas
- Kund har rätt till revision av ramavtalsleverantör och underleverantör
- Avropsregler reglerar hur avrop ska genomföras och vad som kan kravställas

Mer om allmänna villkor

- Allmänna villkor (AV) är alltid en bilaga till kontrakt
- Bilaga Särskilda villkor (SVx) kompletterar AV och utgör, beroende på kontraktsföremål, en bilaga till kontrakt
- Reglerar hur och om parterna kan komma överens om andra villkor än dem som finns i AV och SV
- Prioritetsordning för kontraktshandlingar
- Reglerar hur leverantörens standardvillkor gäller i förhållande till AV
- Hur personuppgifter ska behandlas
- Kund har rätt till revision av ramavtalsleverantör och underleverantör
- Avropsregler reglerar hur avrop ska genomföras och vad som kan kravställas

Standardvillkor

- Naturlig del i kontrakt för molntjänst, proprietär programvara samt öppen källkod. Ej tillåtna för kundunik tjänsteleverans eller konsulttjänst
- Molntjänst: Uppdelning av standardvillkor som är giltiga respektive ogiltiga
- Molntjänstleverantörs villkor: specifikationer om tjänsten, villkor rörande servicenivåer, support, uppdateringar och uppgraderingar, personuppgiftsbiträdesavtal och säkerhetsbestämmelser under angivna förutsättningar, kunds användning av molntjänst under angivna förutsättningar, ändring av tjänst och molntjänstvillkor om inte kund specificerat annat
- Vissa friskrivningar från ansvar i standardvillkor är ogiltiga enligt SV

Standardvillkor

- Naturlig del i kontrakt för molntjänst, proprietär programvara samt öppen källkod. Ej tillåtna för kundunik tjänsteleverans eller konsulttjänst
- Molntjänst: Uppdelning av standardvillkor som är giltiga respektive ogiltiga
- Molntjänstleverantörs villkor: specifikationer om tjänsten, villkor rörande servicenivåer, support, uppdateringar och uppgraderingar, personuppgiftsbiträdesavtal och säkerhetsbestämmelser under angivna förutsättningar, kunds användning av molntjänst under angivna förutsättningar, ändring av tjänst och molntjänstvillkor om inte kund specificerat annat
- Vissa friskrivningar från ansvar i standardvillkor är ogiltiga enligt SV

Standardvillkor

- Proprietär programvara: Programvaruleverantörs villkor kan komplettera AV och SV avseende support, uppgradering, uppdatering, kunds användning av programvaran (i snäv mening – ej avseende felansvar etc.) och licensrevision, förutsatt att dessa standardvillkor inte strider mot AV eller SV
- Öppen källkod: De tillämpliga licensvillkoren för programvaran med öppen källkod kompletterar alltid AV och SV. Programvaruleverantören svarar för att distributionen av programvara med öppen källkod, och eventuella anpassningar därav åt kund, sker i enlighet med licensvillkoren

Standardvillkor

- Proprietär programvara: Programvaruleverantörs villkor kan komplettera AV och SV avseende support, uppgradering, uppdatering, kunds användning av programvaran (i snäv mening – ej avseende felansvar etc.) och licensrevision, förutsatt att dessa standardvillkor inte strider mot AV eller SV
- Öppen källkod: De tillämpliga licensvillkoren för programvaran med öppen källkod kompletterar alltid AV och SV. Programvaruleverantören svarar för att distributionen av programvara med öppen källkod, och eventuella anpassningar därav åt kund, sker i enlighet med licensvillkoren

Molnet och PuL

- Ramavtalen har tre olika sätt att hantera personuppgiftsbehandling:
 1. Använd ramavtalets utkast till biträdesavtal och fyll på med det som behövs
 2. Använd eget biträdesavtal
 3. Godkänn molntjänstleverantörens standardavtal

Den sista kan endast användas om den uppfyller PuL samt avropande organisations krav på behandlingen enligt dennes risk- och sårbarhetsanalys.

SUA

- Ramavtalen har två olika sätt att hantera säkerhetsskydd:
 1. Använd ramavtalets utkast till säkerhetsskyddsavtal (nivå 1) och fyll på med det som behövs
 2. Använd eget säkerhetsskyddsavtal

SUA

- Ramavtalen har två olika sätt att hantera säkerhetsskydd:
 1. Använd ramavtalets utkast till säkerhetsskyddsavtal (nivå 1) och fyll på med det som behövs
 2. Använd eget säkerhetsskyddsavtal

KAMMARKOLLEGIET
GRUNDAT 1539

KAMMARKOLLEGIET
GRUNDAT 1539

Stöd, mallar, avropsexempel och tips

KAMMARKOLLEGIET
Statens inköpscentral

Stöddokument

- Publiceras på www.avropa.se

Flera olika dokument:

- Vägledning för avrop
- Bilaga avropsregler
- Mall för avropsförfrågan
- Mall för kontrakt
- Avropsblankett för Webbshop (Excel)
- Avropsexempel, för informationsförsörjning kommer senare
- Öppna standarder

Några tips inför och vid avrop

- Förstudier, planering och långsiktighet blir ännu viktigare än idag
- Läs bilaga avropsregler och vägledningen innan avrop!
- Produktnamn får anges vid kompletteringsköp
- Uppdateringar, uppgraderingar och support – produktnamn kan få anges
- Programvara med öppen källkod och fri för alla – produktnamn får anges
- Byte av leveransform är inte samma upphandlingsobjekt – Att gå från traditionell licens/programvara till molntjänst är inte en uppgradering.

Några tips inför och vid avrop

- Programvaror och tjänster som finns i andra avtalsområden inom P&T 2014 i ett och samma avrop? Väsentliga syftet med avropet styr valet av ramavtalsområde
- Licenspartner - begreppet försvinner, successiva leveranser under en längre tid OK, men högre krav på transparens
- Kontraktstid 4 år – eller längre! Kund bedömer behovet
- Ställ inte kvalificeringskrav på leverantörerna. T. ex. är det inte att tillåtet att ställa krav på certifiering, auktorisation, viss typ av partnerprogram på leverantören! Krav på konsultens kompetens (certifieringar, erfarenhet) går att ställa

Underleverantör i Molntjänst? (1)

- Förtydligande gällande Molntjänstleverantörens leverans av Molntjänst. 6/10-2015
- I det fall molntjänstleverantören, som kan vara ramavtalsleverantör eller underleverantör, är ansvarig för den kompletta tjänsten (se definition av Molntjänst i Allmänna villkor) behöver inte eventuella andra företag som hjälper molntjänstleverantören vara godkända i ramavtalet.”
- Notera att när det gäller kunds hantering av personuppgifter (enligt PuL) i kontraktet så kan de olika företagen som hjälper till med molntjänsten bli personuppgiftsbiträde och/eller personuppgiftsunderbiträde enligt PuL.

Underleverantör i Molntjänst? (1)

- Förtydligande gällande Molntjänstleverantörens leverans av Molntjänst. 6/10-2015.
- I det fall molntjänstleverantören, som kan vara ramavtalsleverantör eller underleverantör, är ansvarig för den kompletta tjänsten (se definition av Molntjänst i Allmänna villkor) behöver inte eventuella andra företag som hjälper molntjänstleverantören vara godkända i ramavtalet.”
- Notera att när det gäller kunds hantering av personuppgifter (enligt PuL) i kontraktet så kan de olika företagen som hjälper till med molntjänsten bli personuppgiftsbiträde och/eller personuppgiftsunderbiträde enligt PuL.

Underleverantör i Molntjänst? (2)

- Kund kan därför i sitt avrop och i efterföljande kontrakt begära information om vilka företag som används för uppfyllnad av kontrakt. Kund kan även komma att begära sådan information av andra skäl, exempelvis avseende informationssäkerhet.
- Exempel: Om t.ex. en vädertjänst som www.klart.se som i ramavtalet är en molntjänstleverantör erbjuder en molntjänst, är registrerad underleverantör hos ramavtalsleverantör, men som inte har egna infrastrukturtjänster utan köper detta via annat/andra företag, behöver dessa företag inte vara registrerade underleverantörer i ramavtalet.

Underleverantör i Molntjänst? (2)

- Kund kan därför i sitt avrop och i efterföljande kontrakt begära information om vilka företag som används för uppfyllnad av kontrakt. Kund kan även komma att begära sådan information av andra skäl, exempelvis avseende informationssäkerhet.
- Exempel: Om t.ex. en vädertjänst som www.klart.se som i ramavtalet är en molntjänstleverantör erbjuder en molntjänst, är registrerad underleverantör hos ramavtalsleverantör, men som inte har egna infrastrukturtjänster utan köper detta via annat/andra företag, behöver dessa företag inte vara registrerade underleverantörer i ramavtalet.

LOU

Kund

PUL

Kontrakt

Biträdesavtal?

RAL

Underlev-avtal

Biträdesavtal!

Molntjänstlev.

Kommersiellt avtal

Biträdesavtal!

IaaS-leverantör

KAMMARKOLLEGIET

Avropsexempel

- Särskilt projekt inom Programvaror och tjänster
- Omfattar fyra avropsexempel – ett per ramavtalsområde:
 1. Avrop av central logg från Grundläggande it – publicerad på avropa.se
 2. Avrop av projektverktyg från Kontorsstöd – publicerad på avropa.se
 3. Avrop av utveckling av en App från Systemutveckling - färdigt under senhösten – Hämtning av data från Miljödatabas
 4. Avrop av från Informationsförsörjning – Exempel efterfrågat från SKL. Lämna gärna förslag till oss !
- I exemplen används Fiktivmyndigheten, en exempelmyndighet som utgångspunkt

Avropsexempel

- Särskilt projekt inom Programvaror och tjänster
- Omfattar fyra avropsexempel – ett per ramavtalsområde:
 1. Avrop av central logg från Grundläggande it – publicerad på avropa.se
 2. Avrop av projektverktyg från Kontorsstöd – publicerad på avropa.se
 3. Avrop av utveckling av en App från Systemutveckling - färdigt under senhösten – Hämtning av data från Miljödatabas
 4. Avrop av från Informationsförsörjning – Exempel efterfrågat från SKL. Lämna gärna förslag till oss !
- I exemplen används Fiktivmyndigheten, en exempelmyndighet som utgångspunkt

Dokument i avropsexempel

- Avropsförfrågan
- Kravspecifikation
- Nulägesbeskrivning av Fiktivmyndighetens it-miljö
- Prisbilaga
- Utkast till kontrakt

Dokument i avropsexempel

- Avropsförfrågan
- Kravspecifikation
- Nulägesbeskrivning av Fiktivmyndighetens it-miljö
- Prisbilaga
- Utkast till kontrakt

Öppna standarder

- Krav på standarder (*format, gränssnitt, protokoll*) får ställas som obligatoriska krav vid avrop om standarden är en öppen standard
- Definition av öppen standard finns i EU:s ramverk EIF 1
- E-Delegationen, Storbritannien, Portugal, Nederländerna och Frankrike använder också EIF 1
- Uppdragsforskning på Högskolan i Skövde
- Lista på standarder på Avropa
- Uppdateras under 2015

Välkommen att kontakta oss

- För allmänna frågor gå in på avropa.se, ring 08-700 07 70 eller maila ramavtalservice@kammarkollegiet.se.
- För juridiska frågor om våra ramavtal, 08-700 07 51.
- För specifika frågor avseende ramavtalsområden inom Programvaror och tjänster 2014, gå in på avropa.se för kontaktuppgifter till ramavtalsansvarig eller biträdande ramavtalsansvarig avropa.se/ramavtal/ramavtalsomraden/it-och-telekom/Programvaror-och-tjanster/.
- För allmänna upphandlingsfrågor gå in på Upphandlingsmyndigheten upphandlingsmyndigheten.se.

Frågor?

Tack för att ni lyssnade!

Välkommen att kontakta oss

- För frågor om specifika ramavtalsområde, se www.avropa.se, alt. kontakta ramavtalsförvaltare.
- Kontakta ramavtalsservice vid frågor av allmän karaktär:
08-700 07 70, ramavtalsservice@kammarkollegiet.se
- www.avropa.se
- www.kammarkollegiet.se/statensinkopscentral

Vid övriga upphandlingsfrågor:

- Ett samlat upphandlingsstöd finns på Konkurrensverket.

Tack!

KAMMARKOLLEGIET
Statens inköpscentral